

Paverknės šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

Aukštadvario elektrinės šaltinis, Paverknės miško šaltinis, Rimo šaltinis, šaltinis prie Verknės

Koordinatės

LKS: 533397; 6048531

Adresas

Trakų r. sav., Aukštadvario sen., Paverknės miško šiaurinis pakraštys Aukštadvario HE prieigose. Aukštadvario regioninis parkas

Aplinka

Šaltinis yra kiek nuošaliau Aukštadvario miestelio, beveik pačioje Verknės senvaginio ruožo pabaigoje (apie 0,5 km prieš srovę upe nuo elektrinės kanalo). Jis veržiasi kairiajame senvagės krante beveik per vidurį tarp piliakalnio ir elektrinės pastotės, prieš pat kitapus buvusius Aukštadvario dvaro tvenkinius. Šaltinis atsivėręs susiaurėjusioje Verknės senvagės salpinio slėnio dalyje, nedidelio vingio kairiajame eroziniame šlaite, apie 2 metrus nuo vagos. Virš senvagės vandens išsprūdusios versmės santykinis peraukštėjimas apie 1 metrą. Su šalia (apie 150 m į R-ŠRR) tame pat senvagės krante dungsančiu Aukštadvario piliakalniu (II a. pr. Kr. – XVII a.) ir ne per toliausiai išlikusios dvarvietės su tvenkiniais kompleksu, jis yra įdomus ne tik pažintiniu, bet ir geologiniu-hidrogeologiniu atžvilgiu. Aplinka neužteršta, nėra šiukšlių, būdinga natūraliai augančiam paupio pomiškiui.

Dabartinė būklė, kaptazas

Vanduo iš grunto vangiai pasirodo pasagos formos sufozinio cirko dugne iš dešinėsios kiek nuožulnios senvagės pusės atsakos pradžios pažemėjimo (žiūrint nuo senvagės pusės). Į bendrą tėkmelę susirenka tarp „kepališko“ išnašų kauburio ir skardelio, jau pradėjusių apaugti žolėmis ir krūmokšniais. Vos susiliejęs į vientisą srovelę per patiestą skardos lakštą krisdamas teška į duobutę su išplautais akmenukais ir čia pat nuteka į senvagę. Kai kurie vandens ilgokai plauti ir glūdinti gargždo apvalainukai pajuodę ar tamsiai pilki. Gal aptraukti ir mangano (?) plėvele. Supančiame cirką šlaitelyje sutrešusių nestorų medžių šabakštynas, pavieniai jų guli nuvirtę ir jo dugne. Šaltinis nėra labiau prižiūrimas, pakankamai „natūraliai“ apleistas.

Vandens fizikinės savybės

Vanduo be skonio ir kvapo, šaltas (temperatūra 11 °C), pH = 7,13.

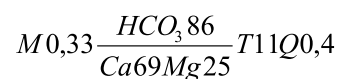
Vandens cheminės savybės

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	329		
Sausoji liekana 180 °C	219		
Bendrasis kietumas		4,16	
Karbonatinis kietumas		3,59	
Nekarbonatinis kietumas		0,57	
Anijonai:			
Fluoras, F ⁻	0,18	0,009	0,226
Chloridai, Cl ⁻	5,3	0,149	3,56
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	17,5	0,364	8,68
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	219	3,59	85,6
Karbonatai, HCO ₃ ²⁻	0,41	0,014	0,325
Nitritai, NO ₂ ⁻	< 0,010		
Nitratai, NO ₃ ⁻	4,29	0,069	1,65
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	5,6	0,243	5,48
Kalis, K ⁺	1,5	0,038	0,864
Kalcis, Ca ²⁺	61,1	3,05	68,7
Magnis, Mg ²⁺	13,5	1,11	25,0
Amoniakas, NH ₄ ⁺	< 0,010		
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,91		
Permanganato skaičius, mg O/l	1,45		
Cheminis deguonies suvartojimas, mg O/l	9,5		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	388		

Paverknės šaltinio vanduo yra gėlas, turi mažai mineralinių medžiagų. Jame ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis yra 329 mg/l. Šaltinio vanduo yra santykinai kietas (4,16 mg-ekv/l). Tačiau tai karbonatinis, virinant pašalinamas kietumas. Šaltinio vandenyje nustatyta ir nedidelė koncentracija nitratų, tai, matyt, yra šalinio maitinimo srityje vykdomos ūkinės veiklos padarinys. Vandenyje fluoro koncentracija sudaro 0,18 mg/l.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Surinkti nepavyko.

Tipas

Krintantis erozinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Mažo vandeningumo nereikšmingas šaltinis

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas, K. Kadūnas,
Z. Zanevskij, 2011